

ΤΑΞΗ: Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Υπεύθυνη ομάδας Αρχαίων Ελληνικών: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ

Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΤΡΟΚΟΗΣ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 72-73

Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν. Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἔλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. Αφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐπερ οἱ πολλοὶ ᾤκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἠπειρον. Τῇ δ' ὕστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέρω, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ξύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἠπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

ΑΡΕΙΤΟΛΑΜΟ

B. Παρατηρήσεις

1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα: «Ἐλθόντων δὲ ... πρὸς τὴν ἠπειρον».

Μονάδες 30

2. «Ἐλθόντων δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς τε πρέσβεις ὡς νεωτερίζοντας ξυλλαβόντες, καὶ ὅσους ἔπεισαν, κατέθεντο ἐς Αἴγιναν»: Πώς

αντέδρασαν οι Αθηναίοι στην άφιξη της πρεσβείας, που έστειλαν οι Κερκυραίοι ολιγαρχικοί στην Αθήνα (μονάδες 4); Να κρίνετε τις ενέργειές τους, λαμβάνοντας υπόψη αφενός τη σημασία του θεσμού της πρεσβείας στην αρχαιότητα και αφετέρου τις συγκεκριμένες ιστορικές συνθήκες (μονάδες 6).

Μονάδες 10

3. Ποια πρόταση κάνουν οι δύο αντιμαχόμενες πλευρές στους δούλους, για να τους προσελκύσουν; Για ποιους λόγους, κατά τη γνώμη σας, οι δούλοι τάχθηκαν στο πλευρό των δημοκρατικών;

Μονάδες 10

4. Και αφού αυτοί καταδικάστηκαν (να πληρώσουν πρόστιμο) και κατέφυγαν και κάθισαν ως ικέτες στους ναούς εξαιτίας της μεγάλης χρηματικής τιμωρίας, για να πληρώσουν το πρόστιμο ύστερα από συμφωνία για το ύψος του, ο Πειθίας (διότι συνέβαινε να είναι και μέλος της βουλής) πείθει (τους Κερκυραίους) να εφαρμόσουν τον νόμο. Αυτοί τότε, επειδή αποκλείονταν από τον νόμο (να ορίσουν το επιδικασμένο ποσό με συμφωνία) και ταυτόχρονα πληροφορούνταν ότι ο Πειθίας επρόκειτο, όσο ακόμη ήταν μέλος της βουλής, να μεταπεισει τον λαό να θεωρεί τους ίδιους με τους Αθηναίους φίλους και εχθρούς, συνωμοτούν και, αφού πήραν μαχαίρια και μπήκαν στη βουλή αιφνιδιαστικά, φονεύουν και τον Πειθία και περίπου εξήντα άλλους και από τους βουλευτές και από τους απλούς πολίτες. Μερικοί όμως άλλοι ομοϊδεάτες με τον Πειθία, όχι πολλοί, κατέφυγαν στο αθηναϊκό πλοίο που ακόμα βρισκόταν εκεί.

Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 70.4-70.5

Με βάση το κείμενο που δίνεται να απαντήσετε στα ερωτήματα: Πώς αντέδρασαν οι ολιγαρχικοί μετά την επιβολή του προστίμου (μονάδες 4); Ποιοι λόγοι τους οδήγησαν στο πραξικόπημα; (μονάδες 6)

Μονάδες 10

5. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία ομόρριζη λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **σύλληψη, άπιστος, κατάθεση, υπόσχεση, μέτοικος.**

Μονάδες 10

6. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

τούς πρέσβεις : την κλητική ενικού και τη γενική πληθυντικού

τῷ δήμῳ : την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

τῆς πόλεως : την αιτιατική ενικού

τήν ἀγοράν : τη δοτική ενικού και την ονομαστική πληθυντικού

ἔπεισαν : το ίδιο πρόσωπο στην Οριστική Παρατατικού και Παρακειμένου στην ίδια φωνή

ἐνίκησαν : το γ' ενικό στον ίδιο χρόνο και στην ίδια ἐγκλιση και φωνή

περιέπεμπον : το ίδιο πρόσωπο στην Οριστική Μέλλοντα στη φωνή που βρίσκεται

Μονάδες 10

7.α. Να προσδιορίσετε την συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων όρων του κειμένου (μονάδες 5) :

ἔς Αἴγιαναν : .....

τὸν Ὑλλαϊκὸν : .....

οἱ δὲ : .....

ἀγοράν : .....

τό πλῆθος : .....

7.β. Να επιλέξετε την πρόταση που αποδίδει σωστά τη συντακτική αναγνώριση των μετοχών του κειμένου (μονάδες 5):

1. **οἱ ἔχοντες** :

α. επιθετική μετοχή

β. κατηγορηματική μετοχή

γ. τροπική μετοχή

δ. αιτιολογική μετοχή

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Διάρθση - Αγ. Δημήτριος

2. Αφικομένης :

- α. Αιτιολογική μετοχή, συνημμένη
- β. Αιτιολογική μετοχή, απόλυτη
- γ. Χρονική μετοχή, απόλυτη
- δ. Τροπική μετοχή, συνημμένη

Μονάδες 10

8. Να συνδέσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α με μία φράση της στήλης Β, ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της.

A	B
1. Οι Αθηναίοι εξόρισαν τον Θουκυδίδη, γιατί	α. δεν μπόρεσε να σώσει την Αμφίπολη από τους Σπαρτιάτες. β. ακολούθησε τον Αγησίλαο σε στρατιωτικές επιχειρήσεις.
2. Είναι βέβαιο ότι ο Θουκυδίδης	α. έζησε ως το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου. β. πέθανε πριν από το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου.
3. Ο Θουκυδίδης διαιρεί το έτος	α. σε θέρος (8 μήνες) και σε χειμώνα (4 μήνες) β. σε θέρος (4 μήνες) και σε χειμώνα (8 μήνες)
4. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, χρέος του πολίτη είναι να συμπεριφέρεται	α. με θάρρος και τόλμη β. με λογική και σύνεση
5. Ο Θουκυδίδης επικεντρώνεται για την κατανόηση του πολέμου	α. στην πολιτική ιστορία β. σε χρησμούς, φήμες και διαδόσεις.

Μονάδες 10

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!